

ที่ ศธ ๐๗๐๓๘/๑๔๕๑

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี
๙๗/๓๒ ม. ๑ ถ.พระยาสุริยวงศา ต.เสม็ด
อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี ๒๐๐๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การเข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางละมุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ ศธ ๐๗๐๑๗/๒๕๒๐

ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. โครงการยกระดับคุณภาพห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง จำนวน ๑ ฉบับ

๓. รายชื่อห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นำร่อง

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ แจ้งว่าสถาบันอุทยานการเรียนรู้ร่วมกับกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้สามารถคิดค้นรูปแบบการบริหารจัดการและการให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการในชุมชน ซึ่งได้ดำเนินการคัดเลือกห้องสมุดประชาชนเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ แห่ง ในพื้นที่ ๕ จังหวัด โดยจังหวัดชลบุรีมีห้องสมุดที่ได้รับคัดเลือกได้แก่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดชลบุรี และห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอบางละมุง รายละเอียดตามหนังสือสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ในการนี้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี ขอแจ้งให้ท่านทราบและร่วมดำเนินโครงการ และประสานความร่วมมือกับสถาบันอุทยานการเรียนรู้ ทั้งนี้ ขอให้แจ้งชื่อผู้ประสานงานหลัก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ ให้กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี ภายในวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพรัตน์ เนืองเขต)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองชลบุรี

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี

กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

โทร ๐ ๓๘๒๘ ๗๑๔๘/โทรสาร ๐ ๓๘๒๗ ๓๗๙๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cbi_nfedc@dole.go.th

“เรียนดี มีความสุข”

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี
เลขที่รับ..... ๙๔๗๙
วันที่..... 15 ส.ค. 2568
เวลา..... 16.34

ที่ ศธ ๐๗๐๑๗/ ๒๕๒๐

กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การเข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการยกระดับคุณภาพห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง จำนวน ๑ ชุด
๒. รายชื่อห้องสมุดประชาชน จำนวน ๑๐ แห่ง ในพื้นที่นำร่อง ๕ จังหวัด จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสถาบันอุทยานการเรียนรู้ ร่วมกับกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรม สามารถคิดค้นริเริ่มทดลองรูปแบบการบริหารจัดการ กระบวนการทำงาน การจัดกิจกรรมและการให้บริการที่เป็นอิสระ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในชุมชน เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาห้องสมุดที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของโลก จึงได้ดำเนินการคัดเลือกห้องสมุดประชาชน จำนวน ๑๐ แห่ง ในพื้นที่เป้าหมาย ๕ จังหวัด จาก ๕ ภูมิภาค เป็นพื้นที่นำร่อง โดยสถาบันอุทยานการเรียนรู้ จะเป็นผู้ประสานงานทำความเข้าใจกับห้องสมุดแต่ละแห่งเกี่ยวกับกระบวนการทำงานต่างๆ พร้อมทั้งรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ทั้งหมด

ในการนี้ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงขอให้ท่านแจ้งผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินโครงการ และประสานความร่วมมือกับสถาบันอุทยานการเรียนรู้ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ขอให้แจ้งชื่อผู้ประสานงานหลักพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ทราบ ภายในวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกราช ขวี่วัฒน์)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

งานห้องสมุดประชาชน

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๔๔๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sorporor_nfedc@dole.go.th

“เรียนดี มีความสุข”

ขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน

1. ประสานขอความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการเรียนรู้ มอบหมายให้ห้องสมุดประชาชนในสังกัดเข้าร่วมโครงการ
2. ประสานงานกับห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นำร่อง 5 จังหวัด จำนวน 10 แห่ง เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ โดยมีห้องสมุดประชาชนเป็นกลไกหลักและเป็นเป้าหมายของการพัฒนา
3. จัด Co-creation Workshop กระบวนการระดมความคิดเห็นที่เน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างกว้างขวาง (Public Crowdsourcing) เพื่อให้ได้โครงการหรือกิจกรรมต้นแบบการพัฒนาห้องสมุด (Model Prototyping) ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่
4. จัดให้มีการนำเสนอแนวคิดพร้อมสโลแกนหรือจัดแสดงต้นแบบนั้นต่อตัวแทนภาคสาธารณะ เพื่อที่จะคัดเลือกโครงการหรือกิจกรรมต้นแบบจากห้องสมุด จำนวน 2 แห่ง เข้าสู่กระบวนการระดมทุนสาธารณะ และการให้เงินรางวัลสนับสนุนการพัฒนาต้นแบบและทดสอบการดำเนินการหรือใช้งาน
5. จัดทำสื่อสารคดีที่เน้นให้เห็นถึงกระบวนการและแนวคิดเบื้องหลังการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมต้นแบบ ไปจนถึงการทดสอบเพื่อใช้งานจริง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันระหว่างห้องสมุดแต่ละแห่ง และยังเป็นการบันทึกรวบรวมองค์ความรู้ที่เกิดจากการลงมือทำจริง
6. จัดทำรายงานผลการศึกษาและถอดองค์ความรู้การพัฒนาห้องสมุดประชาชน เพื่อให้สามารถขยายผลไปสู่การทดลองปรับใช้กับห้องสมุดประชาชนในพื้นที่อื่นต่อไป

ระยะเวลาดำเนินการ

สิงหาคม 2568 - มกราคม 2569

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดการเปลี่ยนแปลงกรอบคิด (Mindset) ของบุคลากรห้องสมุดในพื้นที่นวัตกรรม
2. ขยายการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Belongings หรือ Ownership) กับห้องสมุดประชาชนและอยากพัฒนาปรับปรุงต่อเนื่อง
3. องค์ความรู้จากกิจกรรมกระบวนการ และรายงานผลการศึกษา สามารถนำไปต่อยอดขยายผลในขอบเขตทั่วประเทศ
4. เกิดเครือข่ายส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมนำร่องที่ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องยั่งยืน

โครงการยกระดับคุณภาพห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง

แหล่งเรียนรู้สาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดประชาชนนั้น เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่ปัญหาที่พบเห็นโดยทั่วไปของห้องสมุดประชาชน ในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ซึ่งมีอยู่จำนวน 925 แห่งทั่วประเทศ ก็คือมีผู้ใช้บริการน้อย บรรยากาศไม่ดึงดูดให้คนเข้ามาใช้งาน ด้วยเหตุนี้ สถาบันอุทยานการเรียนรู้จึงให้ความสำคัญกับการกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาห้องสมุดประชาชนมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิต (TK Park Living Library Award) โครงการอบรมบรรณารักษ์ 4 ภูมิภาค หรือโครงการจัดประชุมวิชาการ TK FORUM ทั้งนี้ มุ่งหวังที่จะเชื่อมโยงองค์ความรู้ในเรื่องของพื้นที่สาธารณะ ให้เข้ากับวิถีการเรียนรู้ร่วมสมัย เช่น การเปลี่ยนห้องสมุดให้เป็นพื้นที่พบปะและเรียนรู้ เป็นแหล่งกิจกรรมทางสังคม เป็นพื้นที่เรียนรู้ผ่านการฝึกฝนลงมือปฏิบัติ หรือเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานร่วมกับชุมชน และพยายามที่จะสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการทรัพยากรจากภาคส่วนต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กรอบแนวคิดสำคัญของโครงการนี้ คือการสร้างนวัตกรรมทางสังคมทั้งในเชิงนโยบาย พื้นที่ และกิจกรรมต้นแบบ ผ่านกระบวนการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Process) ที่ยึดโยงกับความต้องการของประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric Approach) เช่น การสัมมนาเชิงปฏิบัติการแบบ Co-creation Workshop การระดมความคิดเห็นร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อค้นหาความต้องการเชิงลึก (Insight) การรับฟังเสียงสังคม (Social Listening) การพัฒนาชิ้นงานต้นแบบเพื่อนำเสนอสู่สาธารณะ (Public Pitching) การระดมทุนสาธารณะ (Public Crowdfunding) ฯลฯ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างสรรค์ผลลัพธ์ของ “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความร่วมมือ (Cooperation Model) อย่างเข้มข้นและจับต้องได้จริง มุ่งที่จะทำให้กระบวนการพัฒนาห้องสมุดประชาชนส่งผลต่อเนื่องเชื่อมโยงสู่การแก้ปัญหาการเข้าถึงหนังสือ และส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากหนังสือและวัฒนธรรมการอ่าน นำไปสู่การพัฒนาความรู้ความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ของคนไทยในท้ายที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรม สามารถคิดค้นริเริ่มทดลองรูปแบบการบริหารจัดการกระบวนการทำงาน การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดทำโครงการ กิจกรรม และการให้บริการที่เป็นอิสระ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการหรือกลุ่มเป้าหมายในชุมชน
2. เพื่อให้ได้องค์ความรู้ในการพัฒนาห้องสมุดที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของโลก

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง อาทิ นักเรียน นักศึกษา ผู้อาศัยในชุมชนใกล้เคียงห้องสมุด ผู้ประกอบการ ครู บรรณารักษ์ นักวิชาการ และนักกิจกรรมในภาคประชาสังคม

รายชื่อห้องสมุดประชาชน จำนวน 10 แห่ง
ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการยกระดับคุณภาพห้องสมุดประชาชนในพื้นที่นวัตกรรมนำร่อง

1. ภาคเหนือ จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้แก่
 - ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุตรดิตถ์
 - ห้องสมุดประชาชนอำเภอพิชัย
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสกลนคร ได้แก่
 - ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองสกลนคร
 - ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอสว่างแดนดิน
3. ภาคใต้ จังหวัดตรัง ได้แก่
 - ห้องสมุดประชาชนจังหวัดตรัง
 - ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอห้วยยอด
4. ภาคกลาง จังหวัดนครปฐม ได้แก่
 - ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครปฐม
 - ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอสามพราน
5. ภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี ได้แก่
 - ห้องสมุดประชาชนจังหวัดชลบุรี
 - ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอบางละมุง